

БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ КОЛЕДЖ

ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ,

БУДІВНИЦТВА

ТА КОМП'ЮТЕРНИХ

ТЕХНОЛОГІЙ

Каталог

вибіркових дисциплін

освітньо-професійної програми

спеціальності

072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА

СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

для здобувачів фахової передвищої освіти

2022 року вступу

Білгород-Дністровський – 2022

Відповідно до 17 частини першої статті 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту», Білгород-Дністровський коледж природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій забезпечує реалізацію здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін.

Вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору здобувачів освіти для певного рівня фахової передвищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетенцій за спеціальністю. Обсяг вибіркового навчальних дисциплін становить не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для підготовки фахового молодшого бакалавра, з яких:

- 15 відсотків за вибором закладу освіти;
- 10 відсотків за вибором здобувача освіти.

Відповідно до [Положення про порядок реалізації здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін](#) здобувачами фахової передвищої освіти Білгород-Дністровський коледж природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій встановлює, що вибіркові дисципліни із загальноколеджанського каталогу здобувачі освіти зобов'язані обрати самостійно та написати заяви. Мінімальна кількість здобувачів освіти в групі для вивчення вибіркової дисципліни загальноколеджанського каталогу складає 75% осіб (окрім дисциплін з фізичного виховання).

У разі якщо кількість здобувачів освіти буде меншою, курс може не відбутися і здобувачам освіти буде запропоновано обрати іншу дисципліну.

Каталог містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання здобувачам освіти певного курсу підготовки фахових молодших бакалаврів відповідно до їх навчального плану. Відповідно до сформованих цілей здобувачу освіти пропонується реалізувати свій вибір шляхом вибору дисциплін із переліку (каталогу вибіркового дисциплін) з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності.

При виборі дисциплін здобувач освіти має забезпечити виконання встановленого річного обсягу навчальних кредитів – на навчальний рік 60.

Із всіма аспектами щодо реалізації права здобувачів освіти на вибір дисциплін можна ознайомитися в [Положенні про порядок реалізації здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін](#) у Білгород-Дністровському коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій.

ЗМІСТ

за вибором закладу освіти

Цикл дисциплін, які формують загальні компетентності

Основи філософських знань	4
Екологія галузі	5
Соціологія	6

Цикл дисциплін, які формують професійні компетентності

Бухгалтерський облік	7
Фінансовий облік	8
Статистика	9
Фінансове право	10
Вступ до спеціальності	11

за вибором здобувача освіти

Цикл дисциплін, які формують загальні компетентності

Маркетинг і менеджмент	12
Основи менеджменту	13

Цикл дисциплін, які формують професійні компетентності

Інвестування	14
Фінансові ризики	15
Казначейська справа	16
Фінансовий контролінг	17
Фінансовий ринок	18
Валютно-кредитні та розрахункові банківські операції	19

За вибором навчального закладу

Цикл дисциплін, які формують загальні компетентності

Основи філософських знань

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія суспільно-гуманітарних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 24 годин, семінарські – 10 годин самостійна робота – 26 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Правознавство, Українська мова, Українська література, Зарубіжна література, Історія України, Всесвітня історія, Громадянська освіта: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Основні проблеми філософії на рівні об'єктивного, ідеологічного не завантаженого сучасного бачення проблем, наявними філософськими концепціями в її поліфонічному звучанні, яке допомагає сприйняттю і осмисленню буття
Завдання навчальної дисципліни	Формування наукового світогляду, формування філософської культури мислення та пізнання, набуття навичок науково філософського аналізу, набуття навичок духовного самовдосконалення, свідоме застосування в професійній діяльності філософської методології та знань
Здобувач освіти буде знати: вміти:	Основний зміст тем усіх розділів програми, основні положення філософської концепції суспільства, основні положення філософської концепції людини, співвідношення понять «людина – індивід – особа - особистість-індивідуальність», зміст проблем відчуження та самореалізації особистості в суспільстві та шляхи вирішення цих проблем. Неупереджено, науково, логічно аналізувати та оцінювати явища суспільного життя і виявляти роль особистості в історичному розвитку, розрізняти формаційний та цивілізаційний підходи в трактуванні історичного суспільного розвитку, виявляти фактори, що визначають прогресивні і консервативні тенденції розвитку суспільства та формування особистості.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Кислюк К. В. Філософія навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей — Київ : Кондор, 2020. — 229 с. Леонід Губерський. Філософія. Базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів – Х.: Фоліо – 2018.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Екологія галузі

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія агрономічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 24 годин, семінарські – 10 годин самостійна робота – 26 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Біологія, Географія: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Уявлення про: екологічні чинники, організацію співіснування та взаємовідносини організмів одного виду (популяції) та різних видів (біоценози), біосферу та її структурні одиниці, екосистеми, їх біотичну структуру, генетичні типи, принципи та класифікації; живу речовину та її роль в біосферних процесах; закономірності колообігів речовин, енергії та інформації; основні види антропогенного впливу на компоненти довкілля та їх негативні наслідки; основні глобальні, державні і регіональні екологічні проблеми та шляхи їх розв'язання.
Завдання навчальної дисципліни	Формування світоглядних знань про основні тенденції розвитку екологічних особливостей природокористування, розкриття наукових основ вивчення екологічних проблем у відповідності з положеннями міжнародної стратегії сталого розвитку, надання інформації щодо поточного стану різних компонентів довкілля (поверхневих, підземних, питних вод, атмосферного повітря, ґрунтів та ін.)
Здобувач освіти буде знати: вміти:	Об'єкт, предмет і методи сучасної екології; основні терміни, поняття й теоретичні положення сучасної екології; основні форми та особливості антропогенної дії на оточуюче природне середовище; економічні основи охорони довкілля від забруднення. Формулювати практичні пропозиції для поліпшення стану навколишнього природного середовища та раціоналізації природокористування; оцінювати ефективність використання природних ресурсів на підприємстві; оцінювати ефективність діяльності даного підприємства у сфері охорони довкілля та раціонального природокористування.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Екологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Г. Т. Васюкова, О. І. Ярошева. – К.: Кондор, 2020. – 523с. Загальна екологія : підручник / Л. І. Соломенко, В. М. Боголюбов, А. М. Волох. – К.: НУБіП України, 2017. – 312 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Соціологія

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія суспільно-гуманітарних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	1,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 20 годин, практичні – 14 годин самостійна робота – 11 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Людина і світ, Історія України, Всесвітня історія, Основи правознавства: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Закони розвитку і функціонування соціальних спільнот і соціальних процесів, соціальні відносини як механізм взаємозв'язку і взаємодії між суспільством і людьми, між спільнотами й особистостями.
Завдання навчальної дисципліни	Формування вільної особистості, яка визнає загальнолюдські та національні цінності й керується морально-етичними критеріями та почуттям відповідальності у власній поведінці, виховання поваги до людської гідності й дотримання прав людини, демократичних цінностей, верховенства права, справедливості.
Здобувач освіти буде знати:	Загальну характеристику суспільства як цілісної системи та її складових елементів, предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології як науки; особливості становлення соціології як самостійної науки, структуру та зміст спеціальних соціологічних теорій. Пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство в контексті системного підходу з елементами структурно - функціонального аналізу, володіти основними соціологічними термінами, користуватися ними під час виступів на семінарах, в дискусіях, диспутах тощо, користуватися всіма доступними джерелами знань; самостійно добирати матеріал для реферату, доповіді, самостійної роботи, використовувати в роботі засоби масової комунікації, в т.ч. комп'ютерні джерела інформації.
вміти:	
Інформаційне забезпечення дисципліни	Курчаба Т. Соціологія : навч.-метод. посіб. / Тетяна Курчаба. – Львів: ПП Сорока Т. Б., 2015. – 183 с. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. Київ : «Каравела», 2020. 356 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Цикл дисциплін, які формують загальні компетентності

Бухгалтерський облік

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 25 годин, практичні – 20 годин самостійна робота – 15 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Економічна теорія, Економіка підприємства, Гроші та кредит, Фінанси підприємств, Статистика: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Предмет і метод бухгалтерського обліку, характеристика об'єктів обліку; рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис; облікові регістри та звітність.
Завдання навчальної дисципліни	Ознайомити з правилами складання бухгалтерських документів, порядком їх обробки; Планом рахунків бухгалтерського обліку та порядком відображення на рахунках основних операцій; складання фінансової звітності на підприємстві.
Здобувач освіти буде знати:	Зміст основних нормативних документів щодо регулювання бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні; поняття активів та джерел їх формування, методичні прийоми бухгалтерського обліку; основні принципи складання первинних документів та облікових реєстрів з обліку господарських операцій на підприємстві; методику ведення обліку господарських операцій на підприємствах України. Застосовувати теоретичні і методичні основи ведення обліку для організації роботи з впровадження бухгалтерського обліку на підприємствах з урахуванням національних стандартів; володіти технікою складання бухгалтерського балансу та інших форм звітності.
вміти:	
Інформаційне забезпечення дисципліни	Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с. Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Н.Й. Бухгалтерський облік : у схемах і таблицях : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 340 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Фінансовий облік

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 20 годин, практичні – 10 годин самостійна робота – 30 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Економічна теорія, Економіка підприємства, Гроші та кредит, Фінанси підприємств, Бухгалтерський облік: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Поняття та основні категорії фінансового обліку; облік грошових коштів та дебіторської заборгованості, запасів, основних засобів, розрахунків, доходів і витрат.
Завдання навчальної дисципліни	Ознайомити з порядком обліку операцій з обліку грошових коштів, розрахунків, запасів, основних засобів, доходів і витрат; складання фінансової звітності на підприємстві.
Здобувач освіти буде знати:	Зміст основних нормативних документів з фінансового обліку в Україні; методику ведення обліку грошових коштів, запасів та розрахунків, основних засобів та амортизації, доходів і витрат підприємств.
вміти:	Здійснювати облік основних господарських операцій підприємства; володіти технікою складання бухгалтерського балансу та інших форм звітності.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Фінансовий облік – 1 (у схемах і таблицях) Частина 1 : навч. посіб. / [М.Т. Теловата, О.В. Петраковська за заг. ред. М.Т. Теловатої. К: Інтердрук, 2019. 217 с. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підруч. / Я.Д. Крупка, З.В.Задорожний, Н.В. Гудзь [та ін.]. 4-те вид. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Статистика

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 31 годин, практичні – 20 годин самостійна робота – 39 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Вища математика, Економічна теорія: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Сутність і зміст статистики як науки, її основні завдання в умовах ринкових відносин; методи збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ і процесів, планування, аналіз виробництва; основи соціально-економічної та фінансової статистики.
Завдання навчальної дисципліни	Надати здобувачам освіти необхідні знання і практичні навички для організації та збору статистичної інформації, її підготовка до аналізу, проведення самого аналізу, подання його результатів у відповідній формі та побудові певних статистичних моделей.
Здобувач освіти буде знати:	Сучасну організацію статистики, закономірності, принципи та загальні методи здійснення статистичних досліджень; основні поняття, категорії, терміни статистики, їх тлумачення; систему узагальнюючих показників, методи їх оформлення і аналізу; особливості організації статистики підприємств та фінансової статистики; методи оцінки сучасних проблем соціально-економічного розвитку суспільства та виробничо-господарської діяльності підприємств, основи соціально-економічної та фінансової статистики.
вміти:	Проводити статистичні спостереження; обчислювати узагальнюючі статистичні показники, що характеризують діяльність підприємств, банків та інших фінансових установ, відображати їх у вигляді статистичних таблиць, графіків; визначати обсяг валового національного доходу, валового національного продукту різними способами.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Мармоза А.Т. Теорія статистики: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 592 с. Єгорова О., Опря А., Дорогань Л., Кононенко Ж. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань): навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 536 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Фінансове право

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія суспільно-гуманітарних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 31 годин, практичні – 20 годин самостійна робота – 39 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Правознавство, Економічна теорія: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Поняття фінансового права. Бюджетне право. Бюджетний процес. Міжбюджетні відносини. Податкове право. Фінансовий контроль.
Завдання навчальної дисципліни	Ознайомлення з правовими нормами, що регулюють фінансові відносини в Україні, зі змінами, що відбуваються у фінансовій системі держави в умовах сьогодення, розширення у студентів світогляду щодо фінансово-правового регулювання фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування; питання правового регулювання бюджетних, податкових, валютних та інших фінансових відносин; поняття фінансів, публічної фінансової діяльності, фінансової системи, фінансового контролю.
Здобувач освіти буде знати:	Базові поняття фінансового права та його місце у системі права України; сучасні тенденції в розвитку фінансових правовідносин; організаційно-правові засади діяльності фінансових органів держави; законодавчі та основні нормативно-правові акти відомчого характеру; поняття, зміст, форми і методи здійснення фінансового контролю; види юридичної відповідальності за фінансові правопорушення та відповідні санкції.
вміти:	Вільно орієнтуватися в системі фінансового законодавства України; знаходити і добирати необхідну фінансово-правову інформацію; відбирати, аналізувати та застосовувати нормативно-правові акти для вирішення конкретних питань юридичного характеру у своїй професійній практичній діяльності; користуватися першоджерелами фінансового права; застосовувати зразки фінансових документів у практичній діяльності для вирішення правових питань; вживати заходи з метою запобігання фінансових правопорушень на підприємствах та установах по місцю роботи.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Фінансове право: підручник / за аг.ред. О.М. Бандурки та О.П. Гетманець; Ю.М. Жорнокуй, О.В. Кашкарьова, Т.В. Колесник та інші. – Х.: Екограф, 2015. – 500 с. Фінансове право: підручник / М.П. Кучерявенко, О.О. Дмитрик, О.А. Лукашев та ін.; за ред.. М.П. Кучерявенка. – Х.; Право, 2016. – 440 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Вступ до спеціальності

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 31 годин, практичні – 20 годин самостійна робота – 24 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Математика, Історія, Людина і світ, Українська мова: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Особливості фінансово-економічної освіти, зміст основних нормативних і вибіркових дисциплін; сфери професійної діяльності фахівця з фінансів
Завдання навчальної дисципліни	Ознайомлення з основними напрямками підготовки кадрів з фінансів, надання початкових фінансових знань, ознайомлення з сутністю фінансового ринку, основами його побудови, державним регулюванням та ін.
Здобувач освіти буде знати:	Сутність і соціальне значення фахової передвищої освіти, сучасні тенденції в освіті, законодавчо-нормативні вимоги до здобувачів освіти. Основні фінансові поняття, структуру фінансового ринку України. Вільно орієнтуватись в системі освіти в Україні, визначати цілі і зміст фахової підготовки, специфічні умови навчання в коледжі. Правильно використовувати організаційні форми та методи навчання, користуватись бібліотекою та її фондами, працювати з теоретичним матеріалом, ефективно готуватись до навчальних занять, працювати на лекційних, семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, готуватись до контролю знань. Орієнтуватись в принципах роботи фінансової системи України
вміти:	
Інформаційне забезпечення дисципліни	1. Шкварчук Л. О. Вступ до фаху "Фінанси, банківська справа та страхування": навч. посібник. Львів, 2019. 230 с. 2. Лазебник Л. Л. Міжнародна фінансова система: історія, актуальні фактори та тенденції розвитку / Л. Л. Лазебник // Економічний вісник Національного гірничого університету. - 2013. - № 1. - С. 86-91.
Семестровий контроль	Диференційований залік

За вибором здобувачів освіти

Цикл дисциплін, які формують загальні компетентності

Маркетинг і менеджмент

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 20 годин, практичні – 10 годин самостійна робота – 30 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Економічна теорія, Економіка підприємства, Статистика: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Сутність та значення маркетингу і менеджменту в професійній діяльності. Маркетинг-мікс. Функції менеджменту. Лідерство. Прийняття рішень.
Завдання навчальної дисципліни	Засвоєння концепції маркетингової діяльності підприємств; дослідження методів проведення товарної, збутової, цінової і комунікаційної політик. Усвідомлення основних понять і категорій науки управління.
Здобувач освіти буде знати: вміти:	Сутність основних понять і категорій менеджменту та маркетингу; загальні закономірності формування, функціонування і розвитку системи управління та маркетингу, концепції менеджменту та маркетингу та переваги й обмеження їх застосування вітчизняними підприємствами. Орієнтуватися в сучасних підходах у менеджменті; розрізняти види менеджменту; орієнтуватися в стилях і моделях управління; визначати основні напрямки дослідження ринку; виявляти сильні та слабкі сторони організації; визначити зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на маркетингову діяльність вміти ефективно використовувати елементи системи маркетингових комунікацій; проводити контроль маркетингової діяльності.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Менеджмент : навч. посіб. / Муромець Н.Є., Мирошніченко Ю.В., Корсаков Д. О.; Харків. торг.- екон. ін-т Київ. нац. торг-екон. ун-ту. Харків: Мезіна В.В., 2017. 322 с Карлова О. А. Основи менеджменту і маркетингу : підручник / О. А. Карлова, С. І. Плотницька, М. К. Гнатенко. – Харків : Друкарня Мадрид, 2016. – 228 с. 27. Котлер Філіп, Армстронг Гарі. Основи маркетингу. Діалектика-Вільямс, 2020. – 880 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Основи менеджменту

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 20 годин, практичні – 10 годин самостійна робота – 30 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Соціологія, Економіка підприємства, Фінанси підприємств: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Сутність та значення менеджменту в професійній діяльності. Функції менеджменту. Лідерство. Прийняття рішень.
Завдання навчальної дисципліни	Усвідомлення сутності основних понять і категорій науки управління та загальних закономірностей формування, функціонування і розвитку систем управління.
Здобувач освіти буде знати:	Сутність основних понять і категорій менеджменту; загальні закономірності формування, функціонування і розвитку системи управління; особливості застосування різноманітних видів і методів менеджменту; стилі та моделі управління; сучасні підходи менеджменту, концепції менеджменту та переваги й обмеження їх застосування вітчизняними підприємствами.
вміти:	Орієнтуватися в сучасних підходах у менеджменті; розрізняти види менеджменту; орієнтуватися в стилях і моделях управління; визначати основні напрямки дослідження ринку; виявляти сильні та слабкі сторони організації; визначити зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на підприємство.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Менеджмент : навч. посіб. / Муромець Н.Є., Мирошніченко Ю.В., Корсаков Д. О.; Харків. торг.- екон. ін-т Київ. нац. торг-екон. ун-ту. Харків: Мезіна В.В., 2017. 322 с Карлова О. А. Основи менеджменту і маркетингу : підручник / О. А. Карлова, С. І. Плотницька, М. К. Гнатенко. – Харків : Друкарня Мадрид, 2016. – 228 с. 27.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Цикл дисциплін, які формують професійні компетентності

Інвестування

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 40 годин, практичні – 20 годин самостійна робота – 45 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Економічна теорія, Економіка підприємства, Фінанси, Бюджетна система: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Сучасні методи оцінки та прогнозування інвестиційного ринку та окремих його сегментів; інвестиційна стратегія і формування інвестиційного портфеля підприємств; питання фінансового забезпечення інвестування та обґрунтування доцільності інвестування тощо; управління інвестиційним процесом.
Завдання навчальної дисципліни	Здійснювати вивчення закономірностей і механізму інвестиційних відносин держави, підприємств та фізичних осіб; визначати заходи з використання інвестицій як одного з дійових важелів економічної політики держави; формулювати конкретні висновки та рекомендації щодо інвестиційного розвитку суб'єктів господарювання.
Здобувач освіти буде знати:	Суть категорії «інвестиції», їх форми, значення для економічного зростання; зміст інвестиційної стратегії, методичний інструментарій розробки інвестиційної стратегії; методи оцінки ризиків та їх зниження, основні показники ефективності реальних інвестицій; методики оцінки інвестиційних проектів, зміст аналізу чутливості; методи врахування ризику, інфляції при прийнятті рішень щодо реалізації інвестиційного проекту. З'ясувати сутність та час реалізації інвестиційного процесу; розраховувати вартість грошей у часі; проводити оцінку та управління грошовими потоками; обґрунтувати економічну доцільність інвестиційного проекту.
вміти:	
Інформаційне забезпечення дисципліни	Вознюк М.А. Інвестування: навчальний посібник. К.: УБС. – 2017. – 455 с. Сазонець І.Л. Інвестування: підручник для ВНЗ. Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 311 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Фінансові ризики

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 40 годин, практичні – 20 годин самостійна робота – 45 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Економічна теорія, Економіка підприємства, Фінанси, Гроші та кредит: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Теоретичні основи управління фінансовими ризиками, система кількісних оцінок фінансового ризику, хеджування фінансових ризиків на ринку строкових угод, управління ризиками проектного фінансування
Завдання навчальної дисципліни	Вивчення основних прийомів і методів управління ризиками, набуття навиків проведення оцінки ризиків різних функціональних економічних систем, набуття навиків аналізу отриманих результатів і розробки відповідних управлінських рішень.
Здобувач освіти буде знати:	Сутність ризику та причини його виникнення, класифікацію ризиків за ключовими ознаками, основні методи виявлення ризику, основні методи кількісного аналізу економічних ризиків, характеристики виробничих, маркетингових та фінансових ризиків.
вміти:	Ідентифікувати економічні ризики діяльності господарюючих суб'єктів, здійснювати якісний та кількісний аналіз ступеню ризику статистичним та експертним методами, здійснювати якісний та кількісний аналіз ступеню ризику аналітичним методом та методом аналогів, аналізувати ефективність методів управління ризиком, вибирати доцільні заходи з управління виробничими, маркетинговими та фінансовими ризиками.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Вознюк М.А. Інвестування: навчальний посібник. К.: УБС. – 2017. – 455 с. Шклярук С. Г. Управління фінансовими ризиками: навч. посіб. / С. Г. Шклярук. — Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. — 494 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Казначейська справа

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 30 годин, практичні – 30 годин самостійна робота – 30 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Фінанси, Бюджетна система, Бухгалтерський облік, Податкова система, Банківські операції: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Робота органів казначейства щодо касового виконання бюджету за доходами і видатками, функції і структура органів Державного казначейства, методи контрольної роботи органів казначейства та взаємодії з іншими фінансовими органами тощо.
Завдання навчальної дисципліни	Поглиблення знань з питань організації казначейського обслуговування бюджетів, платіжної системи виконання бюджетів, касового виконання державного та місцевих бюджетів за видатками та доходами.
Здобувач освіти буде знати:	Бюджетний процес, взаємодію учасників бюджетного процесу, специфіку здійснення готівкових і безготівкових розрахунків, технології обслуговування бюджетних потоків, а також нормативний та інструктивний матеріал, що регламентує ці процеси та діяльність ДКСУ.
вміти:	Практично використовувати набуті знання за такими основними операціями: відображення надходжень бюджетних коштів та їх використання на рахунках ДКСУ, відкриття та ведення рахунків розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, забезпечення контролю видатків розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, здійснення розрахунків та касових операцій, порядок складання звітності
Інформаційне забезпечення дисципліни	Казначейська система : підручник : для студентів ВНЗ / В.І. Стоян, О. С. Даневич, М.Й. Мац ; Терноп. нац. економ. ун-т. - 3- те вид, змін. й допов. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 867 с. Казначейська система: підручник / за наук. ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого, д.е.н., проф. О. П. Кириленко, Т. Я. Слюз. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. - 364 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Фінансовий контролінг

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 30 годин, практичні – 30 годин самостійна робота – 30 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Фінанси, Бюджетна система, Бухгалтерський облік, Податкова система, Банківські операції: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Основи фінансового контролінгу, внутрішнє (трансфертне) ціноутворення, фінансова діагностика в системі контролінгу, внутрішній контролінг на підприємстві
Завдання навчальної дисципліни	Вивчення сутності, цілей та засад контролінгу, організації контролінгу, оволодіння імплементацією інструментів оперативного і стратегічного контролінгу, постановкою систем управління витратами та вартісно-орієнтованого менеджменту, а також сучасними методами оцінювання результативності та фінансової діагностики компаній
Здобувач освіти буде знати:	Сутність та функції фінансового контролінгу, роль контролінгу в системі управління підприємством, взаємозв'язок контролінгу з іншими функціями управління підприємством, сутність стратегічного і оперативного фінансового контролінгу, класифікацію об'єктів фінансового контролінгу та методів обліку витрат, що використовуються в системі фінансового контролінгу, організаційно-методичні аспекти формування системи контролінгу на підприємстві. Визначати точку беззбитковості при лінійному тренді сукупних витрат підприємства, здійснювати оцінку прибутковості продукції підприємства, розробляти та аналізувати бюджети підприємства з метою оцінки ефективності управлінських рішень і оптимального розподілу ресурсів між підрозділами
вміти:	
Інформаційне забезпечення дисципліни	Давидович І.Є. Контролінг: навчальний посібник. К.:ЦУЛ. 2018. 552 с. Плащенко Л.О. Фінансовий контролінг: навчальний посібник. К.:ЦУЛ. 2016. 344 с
Семестровий контроль	Диференційований залік

Фінансовий ринок

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 30 годин, практичні – 30 годин самостійна робота – 45 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Економічна теорія, Економіка підприємства, Фінанси, Статистика, Гроші та кредит: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Зміст, принципи і закономірності функціонування фінансового ринку, законодавче регулювання фінансового ринку, місце і роль його інструментів в забезпеченні фінансування держави і приватного сектора.
Завдання навчальної дисципліни	Визначення місця фінансового ринку у фінансовій системі; обґрунтування необхідності функціонування фінансових інструментів як засобів взаємодії учасників ринку та розкриття особливостей обігу різних цінних паперів; визначення суті інфраструктури фінансового ринку, її значення для забезпечення виконання ринком своїх функцій та виявлення особливостей діяльності професійних учасників.
Здобувач освіти буде знати:	Теоретичні питання утворення, акумулювання та перерозподілу капіталу через первинний та вторинний ринки за допомогою всього спектра фінансових інструментів, особливості цінової політики інструментів, аналіз ринків цінних паперів, державне регулювання фінансового ринку, світові тенденції розвитку фінансових активів.
вміти:	Об'єктивно та професійно оцінювати економічні процеси, що відбуваються на внутрішньому та зовнішніх фінансових ринках, уявляти механізм торгів на фондовій біржі, розуміти суть і функції цінової політики фінансових інструментів та граничну межу фіктивного капіталу.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Борисюк О.В. Фінансовий ринок. Фінанси України : навч. посібник / за ред. Карлін М. І., Івашко О. А., Проць Н. В. Київ: «Кондор», 2018. 350 с. Фінансовий ринок: навч. посібник. Фінанси України : навч. посібник / за загальною ред. Арутюнян С.С. Київ: Гуляєва В.М., 2018. 484 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Валютно-кредитні та розрахункові банківські операції

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 30 годин, практичні – 30 годин самостійна робота – 45 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: Економічна теорія, Економіка підприємства, Фінанси, Банківські операції, Гроші та кредит: основні поняття та терміни
Що буде вивчатися	Валютний курс, валютні операції, конвертованість валют, платіжний баланс України, еволюція розвитку валютних систем, платіжний баланс країни, форвардні валютні операції
Завдання навчальної дисципліни	Засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань та набуття практичних навичок виконання кредитно-розрахункових та валютних операцій; сприяння розвитку у здобувачів освіти здатності самостійно здійснювати правильний вибір між існуючими формами валютних розрахунків з метою отримання коштів за найменшою ціною або отримання найбільш високого доходу від їх продажу за мінімізації валютного ризику.
Здобувач освіти буде знати:	Сутність міжнародних розрахунків і валютних операцій; загальні основи організації міжнародних розрахунків, основні регіональні і всесвітні фінансово-кредитні організації і їх роль в організації міжнародних розрахунків і валютних операцій, особливості використання основних форм розрахунків в міжнародній торгівлі, сутність і значення основних методів і форм кредитування міжнародної торгівлі.
вміти:	Розрахувати реальну вартість міжнародного кредиту, розв'язувати ситуативні задачі з питань і валютного регулювання і контролю в Україні, розраховувати прямі і непрямі курси валют, валютну маржу, визначати процентну суму по депозиту і кредиту в іноземній валюті, розраховувати крос-курси і валютну позицію
Інформаційне забезпечення дисципліни	Банківські операції: навч. посіб./ Н.І.Демчук, О.В. Довгаль, Ю.П.Владика – Дніпро: Пороги, 2017 Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: Навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла». 2018. 364 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік